

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **M. K.**, zast. JUDr. Tomášem Vymazalem, advokátem, se sídlem Wellnerova 1322/3c, Olomouc, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 30. 8. 2016, č. j. 59 A 9/2014 - 71,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobci **se vrací** soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5.000 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu na bankovní účet žalobce do třiceti dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 24.10.2014, č.j. KUOK 96048/2014, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Přerova ze dne 15. 8. 2014, č. j. MMPř/097751/2014/GO, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku. Tohoto jednání se žalobce dopustil tím, že dne 12. 11. 2013 kolem 07:40 hodin, v takové době po užití jiné návykové látky, kdy mohl být ještě pod jejím vlivem, řídil motorové vozidlo tovární značky Renault Megane, registrační značky X, přičemž byl kontrolován hlídkou Policie České republiky. Výsledek testu, který byl proveden za použití testeru Drugwipe 5S, byl pozitivní na jinou návykovou látku ze skupiny amfetaminy, extáze, speed a metamfetaminy. Na výzvu policisty se žalobce podrobil lékařskému vyšetření, při kterém mu byly odebrány vzorky krve a moči pro laboratorní a toxikologické vyšetření. Laboratorním rozbořením vzorku krve obviněného bylo prokázáno, že v krevním séru měl koncentraci 143 ng/ml metamfetaminu a 13 ng/ml amfetaminu. Tímto jednáním žalobce porušil ustanovení § 5 odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu, za což mu byla uložena pokuta ve výši 15.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 10 měsíců počínaje dnem nabytí právní moci rozhodnutí; dále mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 2.500 Kč.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 12.1.2016, č. j. 59 A 9/2014 - 39, napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Rozsudek krajského soudu na základě kasační stížnosti žalovaného zrušil Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 16. 6. 2016, č. j. 4 As 35/2016 - 31. Nejvyšší správní soud v odůvodnění zrušujícího rozsudku uvedl, že stěžovatel byl shledán vinným za spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu, jehož se dopustil dne 12. 11. 2013. Přestupek žalobce spáchal po účinnosti zákona č. 233/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů, avšak před účinností prováděcího nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „[t]oto prováděcí nařízení vlády tedy nemůže být na danou věc aplikováno jako právní předpis, neboť by se jednalo o pravou retroaktivitu, která je v oblasti trestání nepřijatelná [...] mezní hodnoty uvedené v nařízení je možné použít jako podklad pro úvahy stran dokazování ... [S]tanovení míry návykové látky, po jejímž dosažení je ovlivněna řidičova schopnost ovládat vozidlo, je totiž otázkou ryze odbornou, medicínskou, jak ostatně konstatuje krajský soud v napadeném rozsudku, jejíž zodpovězení náleží příslušným odborníkům.“ Nejvyšší správní soud dále poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 233/2013 Sb. a dovedl, že správní orgány nebyly povinny provádět další podrobnější dokazování ve vztahu k přesnému určení míry ovlivnění žalobce z důvodu nálezu 143 ng/ml metamfetaminu a 13 ng/ml amfetaminu v žalobcově krevním séru. Nejvyšší správní soud dále uvedl, že jakékoli další znalecké zkoumání by vycházelo právě z těch závěrů České lékařské společnosti J. E. Purkyně, která byla důvodem pro výše popsanou změnu zákona o silničním provozu. Proto nebylo potřebné, aby správní orgány prováděly podrobné znalecké zkoumání ohledně míry ovlivnění řidiče u těch návykových látek, které se pak objevily v nařízení vlády č. 41/2014 Sb., vycházející z obecně akceptovaných odborných závěrů, a to i když pro toto období nebylo ihned vydáno citované prováděcí nařízení vlády. Nejvyšší správní soud dále doplnil, že „[o]pačný přístup totiž vede k přílišnému formalismu, neboť v důsledku akceptace závěru krajského soudu by zůstalo nepotrestáno jednání, které i podle tehdejších odborných znalostí bylo zcela zjevně v rozporu se zákonem.“ Nejvyšší správní soud konstatoval, že správní orgány dostatečně prokázaly naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona o silničním provozu ve spojení s § 5 odst. 2 písm. b) téhož předpisu účinného po 17. 8. 2013. Hodnota 143 ng/ml zjištěná v krvi žalobce dle soudu jednoznačně dokládá, že v inkriminované době byl pod vlivem této návykové látky, neboť tato hodnota několikanásobně překračuje hodnotu 25 ng/ml, která je podle nejnovějších odborných zjištění považována za hraniční pro závěr o ovlivnění řidiče takovou návykovou látkou.

V dalším řízení krajský soud rozsudkem ze dne 30. 8. 2016, č. j. 59 As 9/2014 - 71, žalobu zamítl. V odůvodnění uvedl, že mu v důsledku závazného právního názoru Nejvyššího správního soudu nezbyvá než žalobu zamítnout. Podle Nejvyššího správního soudu totiž správní orgány dostatečně prokázaly, že žalobce byl ovlivněn při řízení motorového vozidla návykovou látkou metamfetaminem.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále též „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost a to z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatele Nejvyšší správní soud nesprávně posoudil otázku, které doposud nebyla v jeho rozhodovací praxi vyřešena. Stěžovatel uvedl, že pokud je mu kladeno za vinu, že řídil vozidlo pod vlivem návykové látky, mohl se dopustit přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích pouze, pokud mu v jeho krevním vzorku byla zjištěna nejméně limitní hodnota této návykové látky stanovená prováděcím předpisem. Takový předpis v době spáchání přestupku nebyl účinný a limitní hodnoty tak neexistovaly. Podle stěžovatele měl krajský soud řešit odlišné otázky „[z]da je přípustné aplikovat ustanovení zákona (jeho prováděcího předpisu), konkrétně to, které určuje limitní hodnoty, v době, kdy příslušná právní úprava není účinná a zda lze považovat

pokračování

za porušení zásady zákazu pravé retroaktivity situaci, kdy jsou aplikovány limitní hodnoty, které nejsou uvedeny v žádné, v dané době neúčinné právní normě s vysvětlením že tyto limitní hodnoty existovaly již dříve, ovšem nebyly právně vymahatelné (závažné)“ Podle názoru stěžovatele je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v rozporu se zásadami právního státu, což vyplývá i z nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 6. 2002, sp. zn. III. ÚS 611/01. Stěžovatel shrnul, že podle současné soudní praxe „[...]podle neexistujících (neúčinných) právních norem nelze postupovat, a to tím spíše, když se jedná o citelný zásah do práv a oprávněných zájmů jednotlivce, se kterým je nepochybně spojeno trestání“. Stěžovatel v závěru kasační stížnosti poukázal na to, že nelze akceptovat, aby zákaz retroaktivity byl obcházen tím, že obsah neúčinné právního předpisu bude de facto použit. Stěžovatel oprávněnost této námitky opřel o úvahu nad smyslem mezních hodnot, které zákonodárce uvedl do prováděcího předpisu. Stěžovatel proto považuje rozhodnutí správního orgánu za nezákonné a navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 8. 2016, č. j. 59 A 9/2014 - 71, zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Kasační stížnost je nepřijatelná.

Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost je dále nepřijatelná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závažným právním názorem Nejvyššího správního soudu.“

Nepřijatelnost kasační stížnosti se tedy vztahuje k otázkám, které již dříve v téže věci závazně posoudil Nejvyšší správní soud. Tato skutečnost vyplývá rovněž z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009 - 165, podle kterého „[...]že tedy konstatovat, že ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. obecně vyjadřuje nepřijatelnost kasačních stížností směřujících proti rozhodnutím soudu vydaným po předchozím zrušení jejich původních rozhodnutí Nejvyšším správním soudem. Tato zásada nepřijatelnosti kasačních stížností je prolomena jen v případech, kdy je namítáno, že se soud neřídil závažným právním názorem vysloveným ve zrušujícím rozhodnutí.“ Dále je nutné zdůraznit, že zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, je vysloveným právním názorem vázán nejen krajský soud, ale také Nejvyšší správní soud sám, rozhoduje-li za jinak nezměněných poměrů v téže věci. Změny původně vysloveného právního názoru se senát, který o nové kasační stížnosti rozhoduje, nemůže domoci ani předložením věci rozšířenému senátu postupem podle § 17 s. ř. s. (blíže viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56). Tím je zaručen požadavek legitimního očekávání a předvídatelnosti soudního rozhodování.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že nepřijatelnost kasační stížnosti dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. není závislá na tom, zda v předchozím řízení před Nejvyšším správním soudem vystupoval na straně stěžovatele stejný účastník. Tento názor potvrdil i Ústavní soud v usnesení ze dne 11. 8. 2015, sp. zn. II. ÚS 2083/15. V usnesení ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. II. ÚS 2240/13, Ústavní soud výslovně uvedl, že „[...]není rozhodné, zda původní rozhodnutí správního soudu bylo zrušeno na základě kasační stížnosti podané žalobcem nebo žalovaným, poněvadž soudní řád správní ve svém ustanovení § 104 odst. 3 vychází toliko z procesní situace, kdy kasační soud v dané věci již rozhodl, rozhodnutí správního soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, přičemž správní soud ve věci opětovně meritorně rozhodl s přihlídnutím k závažnému právnímu názoru, vyslovenému ve zrušujícím rozhodnutí Nejvyššího správního soudu; lhotejno přitom, který účastník řízení se kasace původního rozhodnutí správního soudu domohl.“

V nyní posuzované věci se přitom Nejvyšší správní soud již zabýval skutečnostmi, které jsou předmětem kasační stížnosti žalobce. K tomu, „[z]da je přípustné aplikovat ustanovení zákona

(jeho prováděcího předpisu), konkrétně to, které určuje limitní hodnoty, v době, kdy příslušná právní úprava není účinná“; Nejvyšší správní soud již v předchozím řízení uvedl, že na stěžovatelovu věc nemůže být aplikováno předmětné nařízení z důvodu pravé retroaktivity. Na další stěžovatelovu otázku, „[z]da lze považovat za porušení zásady zákazu pravé retroaktivity situaci, kdy jsou aplikovány limitní hodnoty, které nejsou uvedeny v žádné, v dané době neúčinné právní normě s vysvětlením, že tyto limitní hodnoty existovaly již dříve, ovšem nebyly právně vymahatelné (závazné)“; Nejvyšší správní soud rovněž v předchozím rozsudku odpověděl, když uvedl, že v nařízení vlády č. 41/2014 Sb. uvedenými mezními hodnotami určující ovlivnění řidiče návykovou látkou je aspoň možné pracovat jako s podkladem pro úvahu o řešené otázce, neboť stanovení těchto mezí hodnot zjevně nepodléhalo právně-politickému rozhodnutí normotvůrce, nýbrž vycházelo ze současného odborného stavu poznání fungování těchto návykových látek. K tomu Nejvyšší správní soud s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 8. 2015, sp. zn. 3 Tdo 897/2015, doplnil, že mezní hodnoty uvedené v nařízení vlády je možné použít jako podklad pro úvahu týkající se dokazování stanovení míry návykové látky, po jejímž dosažení je ovlivněna řidičova schopnost ovládat vozidlo, neboť se jedná o otázku ryze odbornou, medicínskou, jejíž zodpovězení náleží příslušným odborníkům. Nejvyšší správní soud přitom vycházel z odborných závěrů, které sloužily jako podklad pro přijetí nařízení vlády stanovující mezní hodnoty. Právě tyto závěry stanovily návykové látky, vč. metamfetaminu, jejichž účinky jsou odborně prozkoumány a u kterých tak lze stanovit paušální hodnotu, od níž je řidič ovlivněn ve své schopnosti řídit.

Stěžovatel tedy v kasační stížnosti namítl nesprávné posouzení právních otázek, které již Nejvyšší správní soudem v předchozím řízení závazně vyřešil, a proto je jím podaná kasační stížnost nepřipustná ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s. odmítl.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla odmítnuta, aniž by bylo vydáno rozhodnutí o věci samé, byly naplněny podmínky pro vrácení soudního poplatku zaplaceného stěžovatelem, jak jsou vymezeny v § 10 odst. 3 věta třetí ve spojení s odst. 5 téhož ustanovení zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Na základě výše uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že se stěžovateli vrací zaplacený soudní poplatek za kasační stížnost v celkové výši 5.000 Kč. Uvedená částka bude v souladu s § 10a odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb. vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení na bankovní účet, z něhož stěžovatel zaplatil soudní poplatek.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. října 2016

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu